

Putování po Kolínsku - Konárovice

KONÁROVICE

GPS: 50°2'28"N, 15°17'9"E

Katastrální výměra: 10,89 km²

Počet obyvatel: 871 (1. ledna 2016)

Původ názvu: Obec se původně jmenovala Koňarovice a název se odvozuje od toho, že obyvatelé měli povinnost chovat koně pro hrad Oldříš (u Pňova); stejným způsobem se vysvět-

luje i původ názvů dalších obcí v okolí – Ovčáry, Ohaře, Chrčice či Sokoleč.

Znak: modrý štít se stříbrnou koňskou hlavou s vysokým krkem a zlatou hřívou, udělen obci v roce 2000

Významní rodáci: Jaroslav Peklo (botanik), Jaroslav Vinduška (architekt a pedagog), Josef Hanousek (fotograf Kolínska)

Konárovice leží 6 kilometrů východně od Kolína ve velmi zajímavé poloze, na nejjižnějším svahu tak zvané Krakovanské tabule, jejímž nejvyšším bodem je Homole u Býchor (279 m n. m.). Centrum obce leží v nadmořské výšce 240 metrů, zatímco část zvaná Labuť při hlavní silnici Kolín-Týnec nad Labem o přesně 40 metrů níž, takže je jasné, že Konárovice tvoří nepřehlédnutelnou dominantu širokého okolí.

V písemných pramenech je obec poprvé doložena v roce 1238, kdy zde sídlil Odolen z Konárovic, zmíněný jako svědek na závěti Zbraslava, číšníka krále Václava I. Další 200 let byla ves rozdělena mezi několik majitelů, až ji v roce 1419 sjednotil Vaněk Sekerka z Choltic, který zde zřejmě vystavěl i první tvrz. Mezi dalšími majiteli ve středověku bych mohl jmenovat třeba rod Hášů z Újezda nebo Klusáků z Kostelce. V průběhu třicetileté války byly Konárovice, stejně jako většina obcí na Kolínsku, několikrát vydrancovány, ale za Schofmannů z Hamerlesu byly po roce 1661 ob-

noveny. Nejvýznamnější majitelkou vesnice a celého panství byla bezpochyby hraběnka Alžběta Quasco de Claviers, rozená Netolická z Eisenberga, provdaná za Alessandra Quasco de Claviers, tehdejšího vojenského velitele Prahy. Nová majitelka Konárovice koupila v roce 1772 a velmi si je oblíbila. Často pobývala na zdejším zámku, který si nechala přestavět, a velmi se zasloužila i o rozvoj obce – v roce 1810 zde například zřídila první školu nebo nechala zakládat morušové sady, kde se choval bourec morušový. Hedvábnictví ale v Konárovicích dosáhlo největšího rozkvětu až v roce 1820, tedy 7 let po její smrti.

V 70. letech 19. století nechal na jižních stráních obnovit František Horský, majitel kolínského velkostatku, již ve 14. století existující vinohrad. Ten sice na počátku 20. století zdemoval révokaz, ale v letech 1995-6 byly znovu obnoveny dvě viniční tratě ležící v nadmořské výšce 200 až 220 metrů - Zadní zájezd, jehož součástí je i kopec Na Vinici, a trať V Hájků. Celková rozloha vinic činí 55,01 ha, a jelikož se zdejší klima i složení půdy podobají Velkopavlovicku na jižní Moravě, mohou se zde produkovat i přívlastková vína. Konárovice vinařství je zařazeno do Čáslavské vinařské oblasti.

V Konárovicích je také několik zajímavých kulturních památek. Tou nejvýznamnější je bezesporu zámek, který vznikl barokní přestavbou starší tvrze po roce 1661 za Adama Schofmanna z Hammerlesu. Do dnešní rokokové podoby ho nechala upravit kolem roku 1780 již zmíněná hraběnka Alžběta Quasco de Claviers a poslední úpravy byly provedeny za Harrachů v 19. století. Zámek není přístupný. Za socialismu v něm sídlila pobočka Výzkumného ústavu pro farmacii a biochemii, od roku 2004 je jeho majitelem americký herec a producent Crispin Glover. V sou-

sedství zámku dotváří dominantu obce původně gotický kostel Povýšení svatého kříže, v dnešní podobě po radikální přestavbě v 80. letech 19. století. Mezi kostelem a zámek volně stojí část gotické fiály (prvek opěrné-

ho systému) z 15. století, která se sem za blíže neznámých okolností dostala pravděpodobně z chrámu sv. Barbory v Kutné Hoře. Na návsi

se dochoval barokní špitál, který zde fungoval v letech 1667-1872, a před ním velmi zajímavá socha sv. Jana Nepomuckého z doby kolem roku 1772. Na protilehlé straně návsi stával do roku 1981 mariánský sloup, do kterého ale najelo nákladní auto a povalilo ho. Sloup nechali postavit v roce 1866 hrabě Jan Nepomuk František Harrach a jeho manželka Markéta, rozená Lobkovicová, na počest své dcery Marie Terezie, která se jim na zdejším zámku narodila. Dnes můžete obnovený sloup v celé jeho kráse vidět v kouřimském skanzenu, kde byl po 30 letech obnoven. Poslední zajímavou stavbou je výklenková kaplička sv. Anny z 19. století u křižovatky silnic na Labuti.

Do katastrálního území Konárovic patří osada Jelen, ležící asi 2 kilometry severně. Ta je známá již ve 14. století a na počátku 17. století zde stával známý zájezdní hostinec, kde tehdejší majitelé konárovicekého panství Klusákovští z Kostelce čepovali pivo ze svého pivovaru. To bylo příčinou jejich vyhrčeného sporu s Kolínskými, kteří v tomto jejich počínání viděli porušení milového práva. Na návsi si můžete všimnout kaple sv. Jiří z roku 1912. Ke Konárovicím patří i okolní rozsáhlé lesy, oblíbené především houbaři z Kolína, které ukrývají známou rekreační osadu Včelín s dvěma nejstaršími chráněnými stromy na Kolínsku, duby starými přes 400 let. Směrem k Labi sahá katastr Konárovic až na protilehlý břeh řeky ke Starému Kolínu. V těchto místech stávala do třicetileté války ves Sovolusky, z které se dodnes dochovalo pouze tvrziště z počátku 15. století na levém břehu Labe, v místech zvaných V Souškách. Na tvrzišti dnes stojí novodobý dům (samota) a pahorek je z části obklopen zbytkem vodního příkopu.

Další informace o Konárovicích naleznete na www.cestyapamatky.cz/kolinsko/konarovice.